

REGION
ŚRODKOWO-
Wschodni

MOZE
w SOLIDARNOŚCI

SOLIDARNOŚĆ NAUCZYCIELSKA

NIEZALEŻNE PISMO PRACOWNIKÓW SZKOLNYCH

Lublin 1 lutego 1984

nr 23

"Kyse na polskiej ziemiach, aby pozostała wierna dziedzictwu Kazimierza i Jana Jagiełły. Kyse pozostała wierna tym prawom i tym wartościom, które w tym dziedzictwie się nawiązują, za które wiele pokoleń przebiegło ofiarą sytuacji, ofiarą kraju, ofiarą śmierci. To dziedzictwo weźmie się odradza. Ostatnie lata, kiedy osiąmдесятce przyniosły nowe odrodzenie tego dziedzictwa, bo nie w samej samej sposób tylko w ten sposób rozumiemy to co pozwany od ruku osiąmusetatego objawisko się na ziemi polskiej. To jest odnowienie tych praw i tych wartości, do których Polacy przywiązały się ponad cierpię dziedziny, a rozwijającą z powodu cierpienia dziedziny. ... To błogosławieństwo pragnę przekazać wszystkim którzy na ziemi polskiej cierpią, wszystkim którzy cierpią, w jakikolwiek sposób. Kyse takie o osobach umiędziana. To jest niewartuma duchów Episkopatu Polski i moja, aby te cierpienia znikiły w naszym polskim społeczeństwie. Rygle wreszcie o osobach poświęconych pracy, które w związku z tym bywają nieraz stawiane wobec konieczności emigracji. Nie jest rzeczą dobłą aby nadąć poświęcenia się ludzi wartościowych. Trzeba aby, o ile możliwości, znowu nawiąz narodu i dla narodu... .

To są wszystko, moi drodzy, tematy mojej codziennej traski i mojej myślity.

Jan Paweł II w dniu 4 marca 84.

NIE ZDEJMĘ KRZYŻA... - NIETWE -

15 grudnia w jednej ze szkół rolniczych /z Brzeżanami koło Sokołowa/ miały się wystąpiąć w obronie swoego nauczyciela historii metropolity z góry - Rzecznika J. a k u b i a k a. W szkole pojawił się napisy "cheony przedstawiony history". Spisane pisanymi religijnie i patriotyczne. Przewrcone napisy.

W tym samym czasie w innej szkole rolniczej - w Niemenczu koło Garwolina, na posłecie towarzysza dyrektora Rzeszowskiego młody krzyż na dniu 19 grudnia odjęty został. Nie nie gospodz protest uczniów, rozmowy redakcji z dyrekcją, próby porozumienia się z Garwoliną. Dyrektor jest omówiony i interesowany - jak sam przyznaje - by krzyży nie było.

Znalazły one schronienie w Garwolinianku kościele. Przypadek te tam połączonych trzech profesorów i dwóch uczniów Szkoły Rolniczej. Rzeszów mimoż. miał projekt przekształcania do kościoła. Krzyże z klas umieszczone po lewej stronie otwory w prezbiterium na tle flagi biało-czerwonej. Obok nich znajdują się tyto miejsca dla Ciebie Chryste w naszej szkole. ZSR Rzeszów. Flaga o kreskami wisi do dnia. Tylko, że jest ich mniej niż na poczynku. Cudzojedzie przede wszystkim je uregulowane do swych kosztów wyjmując nałożeniu sklepione.

W połowie stycznia młodzianie zniszczyli napisy na placach krzyże, połączono pierw krzyże biskupa Jana Basera w Garwolinianku kościele.

Te przewroty centralnej wypadki potoczyły się natomiast. Na wynikających redakcji przyszli z krzyżami i mniszili je w salach lub nad drzwiami zakładów klas. Te pierw dniach nienormalny zajęcia przyprowadziły do domu emerytanego kieleckiego w Garwolinie puszki, jak się okazało - z krzyżami. Dla kolejnych wypadków na dnie przewroty edukacji uczniów pytając co nie zgadły im krzyże. I mimo zakazy w klasach. Następne wiessanie krzyży miało miejsce 25 lutego w dacie.

Przewroty projektantów 3. lutego krzyże anochu nie były na placach klas. W dacie przewroty zakładają pojęte protestu dyrektor nie działa z żadnymi zakładkami. W

madzili się więc na korytarzu śpiewając pieśni religijne i patriotyczne.

We wtorek 6 marca nie podjęli nauki. Śpiewali, modlili się. Trwały dyskusje i narady. Koło godziny 14.00 ruszyli do Garwolina na Mszę św. Chcieli wstępować do kolegów z innych szkół średnich, lecz władze puścili wózeczną młodzież do domu. W kościele spotkali się z duszpasterzami. Krzyjący zostali z szacunkiem i serdecznością. Przedstawili plany na najbliższe dni.

Nazajutrz 7 marca przyszli do szkoły z żywością i śpiworami. Rozpoczęli strajk okupacyjny. Odpowiedzią władz było otoczenie szkoły przez milicję z pałmi. Nie zezwolono stołówce na wydawanie posiłków.

Tymczasem uczniowie szkół w Garwolinie zorganizowali apel dla poparcia kolegów z Miętyna. Śpiewano pieśni religijne, odmówiono dziesiątek różańca, Anioł Pański i odczytano "My chcemy Loga".

Wieczorem w Kietnem młodzi godziną 21 a 22 zjawili się dyrektor R. Domanowski z panem z prokuratury. Pierwszy ogłosił, że szkoła zostaje zawieszona na czas nieokreślony, w związku z czym uczniowie nie mają prawa w niej przebywać. Pan z prokuratury natomiast zagroził dwoma latami więzienia osobom zajmującym bęsprawnie budynek państwowego /szkoły przed wojną została ufundowana przez Fotięcię/ oraz branką do wojska chłopców ze starszych klas.

Za oknem ciemno. Psi i milicja. W szkole partyjny dyrektor i przedstawiciel wymiaru sprawiedliwości. (Sali do kościoła)

Po godzinie 22.00 wyruszyli młodzi do Garwolina. Dwa kilometry od miasta stanęli. Zomce. Paki, tarcze. Zbili się w gromadę twarzami do wewnętrz. Nie było ich jednak. Choc czuły się od żołnierzy alkohol - bić nie roskasano. Użyto tylko gazu. Kieifle, którzy wyjechali naprzeciw uczniom ostrzegali, że kilometr dalej jest następny oddział ZOMO. I młodzi ludzie z krzyżem na przedzie, z krzyżami na pierścieniach zwrócili do internatu, odprowadzeni przez wozy milicyjne. Tymczasem mieszkańców Garwolina ok. godz. 23.00 zostali zaalarmowani niezwyczajnym z tej porze biciem w dzwony. Zbiegli się więc pod kościół, po czym tłum pobiegł w stronę Miętyna. Na pomoc młodzieży. Oczywiście też został zastrzałony przez ZOMO.

Rano uczniowie wyruszyli powtórnie do Garwolina na Msz. św. Nie skorzystali z autokarów podstawionych przez władze. Sali pełam, opłotekni. Drogi były odcięte, MO kontrolowała, zatrzymywała. Jedna ze ścieżek prowadziła przez cmentarz. Jednak wyjście z cmentarza były obstawione przez funkcjonariuszy. Na interwencję księży przepuszczano niewielkie grupy, ktoś skrucił nogę przeskakując przez mur.

Na Msz. św. zjawia się młodzież nie tylko z Miętyna. Przybyli kolejny z Liceum Ogólnokształcącego, z Liceum Ekonomicznego, z Zespołu Szkoł Mechanicznych. Lekcji w tym dniu nie było.

Z młodymi ludźmi znów jest ks. bp J. Mazur.

W nocy z piątku na sobotę pojechali na Jasną Górę. Około 600 osób. Najważniejszą sprawą o jakiej młodzież z wielu stron Polski przedstawiła Maryi w medaliach, to prośba o krzyże w szkołach, o dalszą odwagę i siłę dla kolegów z Miętyna. Poznawano ich na Jasnej Górze po krzyżach zawieszonych na piersi i po znaczkach zaprojektowanych na motywie telewizyjnego znaku programu "Naszka szkoła"; biało-czerwona sylwetka domu. Na tym tle napis: "Miętne" z wyeksponowaną literą "T" która tworzyła znak krzyża. Dziewczęta i chłopcy z tym znakiem otaczano podziwem i szacunkiem. Ludzie na Jasnej Górze mówili o jedzącym do swoich środowisk mówili: "U nas krzyże też zdjęli. Jak przyjedziemy - znów powrócą na ściany klas".

Po przyjeździe z Częstochowy młodzi spotykają się znów w kościele - na Apele Jasnowojskimi o 21.00; śpiewają pieśni maryjne, czasowe, patriotyczne, recytują wiersze Mikosza, Tuwina, swoje własne. Modlą się. Dziewczęta i chłopcy wokół krzyża - przy gitarah. Światła niewiele. Tylko w prezbiterium. W mroku na wy głównej starsi, z buku księża.

Tymczasem rodzicom klas maturalnych proponuje się podpisanie "lojalek". Mają być ważne wraz z podpisem uczeń. To pisemne wypracie się krzyża. Chętnych jest niewielu. Władze cekują, przekładają terminy. Cekają. Ile rodzin się zamieści i podpisze cyrograf.

We wtorek na Msz. św. przyszło ok. 2 000 młodzieży i starsi mieszkańców Garwolina. Po nabożeństwie odczytywanie telegramów od uczniów z Siedlec, Białej Podlaskiej, Janowa Podlaskiego, Sobieszczyzny, Zielechowa. Piszą: Jesteśmy z was, też chcemy krzyży w naszych szkołach. Miętne i Garwolin nie są same. Są z innymi miejscowości. Jest też z nimi bp Jan Mazur. Już 4 lutego

- 3 -

czytany był w kościołach diecezji jego list do wiernych. Pisze w nim m.in. iż... "proponuję i ulecam wszystkim diecezjalnym wiernym, którym zgodnie to dyktuje, którzy mają już ukończonych lat osiemnaście, by na imięach swych duszpasterzy sklepy pod protestem i podaniem skierowanym do Przewodniczącego Rady Państwa i Marszałka Sejmu PRL swoje podpisy". Petycje podpisywane są tramis 4 i 11 lutego.

Gdy 13 marca w Garwolinie modli się z młodą biskupem, w innych miejscowościach o tej samej porze odchylają się nabiegające solidarnościowe, np. w Rykach i w Łukowiu. Iciąża z Lukowa mówi: "Z tymi, którzy w ten sposób walczą, którzy tak działają, którzy mają takie przekonania, chcemy być dziś takimi, z jednością i duchową solidarnią".

I jeszcze jedne: Młodzież ma nową pieśń. Już jest śpiewana w niektórych kościołach. Tekst jej dotarł do nas pisarzy niewprawną ręką dwunastolatka na kartce wyryanej z zeszytu:

Nie zdejmę krzyża z mojej głowy
za fadne skarby świata,
bo na nim Jezus ukochany
grzeszników z nieba brata.

Nie zdejmę krzyża z mojej głowy
nie wybór go zasłużenia
bo krzyż szatana w nieważ krzyży
bo krzyż to znak zbawienia.

Nie zdejmę krzyża z mojego serca
choćby mi umarł trzeba,
choćby mi groził ból, mordzeba,
bo krzyż to klucz do nieba.

A gdy zobaczę w poniedziałek
Jesusa krzyż i ranę
dla nas przebito Jego serce,
w obronie krzyża stanę!

"... TA SZKOŁA NALEŻY DO NARODU..."

Władza znajduje się w permanentnym konflikcie z Narodem od 13.XII. 1981 r. Tysiące tajników i żołniersów poluje na niezależne i wolnościewe przejawy życia w państwie politycznym, w systemie totalitarnym. Pacyfikacja fabryk i manifestacji ulicznych znana jest milionem Polaków z autopsji!

Areną konfliktu stała się w pierwszym kwartale 1984 r. ... w Z.K.C. Z. A. Jut w grudniu 1983 młodziutkie wielokrotnie wieziona kryje w salach lekcyjnych zdejmowane konsekwentnie przez dyktatora Zespołu Szkół Rolniczych im. Stanisława Staszica w Kietnem k/Garwolina. Jeszcze nikt wtedy nie przypuszczał, że kolejne starcie policji z bezbronną ludnością będzie miało miejsce w ... budynku szkolnym, a ofiarami terroru będą nieletni. Nikt w świecie jeszcze nie słyszał o wsi Kietnem, położonej od Warszawy o kilkadziesiąt kilometrów. Dnia 6. III. 84 rozpoczęły się strajk okupacyjny szkoły, zapoczątkowany przez ZOMO. dn. 7.III około godz. 21.00. Sm kontakty i zatrzymani. Drugie uderzenie w bezbronnych miało miejsce dn. 8.III rano, gdy młodziutkie podążają za szkoły do kościoła w Garwolinie. Bici uczniowie znaleźli schronienie na cmentarzu, a wrócić przybyli księża i wynegocjowali przejście młodzieży do kościoła. Od 8.III. przyjeżdża do Garwolina delegacje uczniów na znak solidarności ze swoimi kolegami. Dzieci w Żelechowie zebrły dla strajkujących 10 tys. zł, które zostały przeznaczone na pielgrzymkę do Częstochowy. 30 parafii z diecezji siedleckiej przez swoich ks.ks. proboszczów przesyłały wyrazy współczucia, uznania i solidarności. Przybył na miejsce smutnych zdarzeń Biskup siedlecki Jan Katar. Tak zachowuje się Podlasie.

18.III.84 we wszystkich kościołach w Polsce został odczytany komunikat Rady Głównej Episkopatu Polski wyrażający stanowisko Kościoła w sprawie powołania uczni religijnych społeczeństwa katolickiego.

Tyle faktów. Ludzie w rozmowach snują porównania i wrótą przeszłość. Wspominają strajk dzieci w Wrześni bitych "za paciorek w polskiej nowej". Pamiętamy miany wiersz Marii Konopnickiej. Wtedy wiedzieliśmy, że "Prusak polakie dzieci meczy...". Teraz do potyek z nieletnimi używają gazów i pakiet synów poległych; niemi... Jest to jedno z najboleśniejszych doświadczeń narodu żyjącego pod jawnym komunistów. Historia wyjaśnia tajemnice "wychowania" do wojny z własnym narodem.

Ce do najbliższej przyszłości optymisci zacierają ręce, mówiąc: "agrupujemy się do kościoła, podniessliśmy ręce na krzyże, jak Giersz na Jasną Górę!" /umiętany szum w y k o p y pod Klasztorem w lutym 1980 r. !/. Realizaci patrzą uniośnie, szukając winnego: "... kto go do tego głupstwa pcha?" Katolicy przewinieni ufnie do hierarchii głoszą: "w sprawach zasadniczych nie ma wyboru!" "Nie possumu" - mówił Kard. Wyszyński. A więc Krzysztof Gajda nie ma wyboru... "Fisz" czyta się taktyka, pozostała naga prawda o bezbohaterstwie władzy..."

Do czego jest zobowiązane gospodarka narodowej? Czy ludność milcząca w chwili trudnych doświadczeń dzieci i młodzieży, a przecież i nasyconeli RSS w Kijewie również! Dyrektor Dobryński powieź siebie na edycje kartyki, które wiązały od 1924 r. - od czasu powstania armii? Ale nie tylko. Dajmy powini, że odnotował każdy zdrowy odruch polskiego dziecka i polskiego nauczyciela. Próbice zaczyna się represja ubeckie, "polewanie" na pojedynczych ludzi, bo są wtedy skłabi i łatwiej ich zastraszyć.

O p i n i a n a u c z y c i e l s k a musi dostarczyć poglądy całego społeczeństwa na temat obyczajów. Zasadnicze pytanie: Czy naród jest właściwością narodu czy państwa? Czy Naród tworzy państwo, czy odwrotnie? Kto od kogo zależy? Kto komu ma skutek?

Dziś i jutro wielkim głosem wszyscy nauczyciele mówią mowa, że zakłóca jest właściwością Narodu! Tego wymaga sytuacja zdarzająca w Kijewie, gdzie przed dniem jutro dzisiaj! Jutro może być na przeciwnie!

O SOLIDARNOŚCI NARODÓW..

Tylko poczucie
odpowiedzialności narodowej
może rozwijać
miłość do nauki
i umiłowanie narodowej
jego wszechstronnej ramy,

Aleksander Peteliński
/1855-1891, filozof, językow-
mawiec ukraiński/

Wiemy, że naród ukraiński wy-
łączyły historycznie siły, aby z po-
niedziałkami Rzeczypospolitej Polskiej
wykonując wolność ukraińską i za-
pewniać tym samym swobodę swojej
Glossy, uczestnicząc i dołączając,
któremu stoczyły się jednostki po-
prowincje do pracy i pokoju.

/Fragment odezwy Józefa
Piłsudskiego, 26.IV. 1920 r./

Historia naszej. Odczytamy przekazaną nam dziedzictwo z wielkich dziedzin historii. Wyraża się one w idei solidarności i braterstwa narodów. Współistnienie i współdziałań leśów ludów polskiego, litewskiego, białoruskiego i ukraińskiego obfitowało wielokrotnie w dramatyczne sytuacje, kiedy przez wieki tworzyli bar- menią symbiozę kultury, wiary i życia. W okresach zagrożenia ewenementami i wolnością ktrygoczków, z tyłu narodów poruszających się spółek z pomocą, wiedząc, że upadek jedynych może być klęską dla pozostałych.

Myjemy w systemie, który stanowi ciągła grotę dla najwyższych wartości: wolności, równości i godności. Polityka państwa sowieckiego od początku, przejmując metody carskie, próbowała podzielić narody, wskazując od razem i przeciwko takim ośmiu interesów. Tym bardziej trzeba przypominać okresy braterstwa narodów, a także historyczny moment wzajemnego przeszkolenia się kultur. Wielowiekowa obyczajność Polaków na ziemiach białoruskich, ukraińskich i litewskich nie posiada dalszych, mimo uprzednich wysiłków konsumu sowieckiego, znaczenia dla ludów kultury polskiej. Obyczaj ta była usankcjonowana dobrosąsiednim związkiem wolnych związków ludowych z równym i.

Z Białorusinami zazwyczaj nasze dziedzictwo delo, i niedaleko przesz 400 lat! /od 1386 do 1772/. Nie należy się dziwić, że po 1922 r. ludność białoruska deklarowała gwałtownie swoje propolskie sympatie wracając do Kościoła rzymskokatolickiego. Ziemie ukraińskie były nie tylko miejscem krajowych konfrontacji i obydwu narodów, ale także wzajemnego szacunku. Tym razem /1801-1871/, uszczawiany w literaturze za piarzna polsko-ukraińskiego, zauroczony poesją ludową, wedrował z teorbanem i lirą po ziemiach zakroczymskich myśleając bardów ukraińskich. Napisał książkę pt. "Ukrainy" wydaną w Warszawie w drukarni Glinkiela, wydrukowanej w 1841 r., niesłaby, dotychczas prawie nieznanej. W Savranie nad Bohem nalegał aby szkoła lirników, był gorącym zwolennikiem swobód zakroczymskich /arrestowany przez władze carskie w 1825 r./. Przyjaciółm wielu Polaków był uznawany za wybitnego pisarza ukraińskiego Jan Kettlerowski /1769-1838/. Inny przykładem /poznanie/ wzajemnie znanym jest przyjaźń Tarcasa Szewczenki i Adama Mickiewicza. Sympatie ukraińsko-polskie wzrosły w okresie działalności Symona Konarskiego, który podobnie jak inni młodopoleńcy napisał, że niepodległość Polski może wywalczyć z pomocą ludu zakroczymskiego. Jakiś piekni żart wie o wówczas hasce "za naszą i waszą wolność". Ruch pałaszytyzmowy w połowie XIX w. zbliział takie wielu Ukraińców i Polaków. W programie niepodległej Polski w imię wspomnianej braterstwa oddziały ukraińskie i polskie odpierały armię bolszewicką. W 1920 r. stacjonował Czeljanowicz Pawełko i pułkownik Udomieński wspólnie zbrojnie z jednostkami polskimi w walce z czerwonymi agitatorami. Komitet urzędujący Ministerstwo

Spraw Zagranicznych wydary w 1920 r. uznaje pełną niepodległość Ukraińskiej Republiki Ludowej, a takie jej władze - dyrektoriat z Semionem Petlurą na czele.

Niebezpieczeństwo porozumienia dostrzegała zawsze władza cara. W r. 1904 ukazała się książka w języku ros., a następnie ukraińskim, drz. Iwana Franko pt. "Szczewczenko bohaterem polskiego legendy rewolucyjnej". Omawiała ona bardzo obiektywnie historię współpracy ukraińskich i polskich rewolucjonistów. Wywołało to gwałtowną reakcję władz. Tropiło wszędzie egzemplarze książki, wydańców i chyba nie trzeba.

thug

NAUCZYCIEL - „WYBORY”

Nauczyciele profesjonalnie są zobowiązani do stutentia P R A W D Z I E. Nie tylko klanstwa, ale nawet pójprawy i przemilczenia są sprzeczne z etyką zawodową.

Udział w wyborach jest czynnym poparciem B.E Z P R A W I A, zaakceptowanym Z A M A C H U na demokrację i wolność, który rozpoczęł się 13. XII. 1981 r. i trwa z tą samą siłą i cynizmem mimo uniesienia stanu wojennego.

Udział w wyborach jest czynnym poparciem ateizacji społeczeństwa, zakazania narodowej historii, pozbawienia rodziców prawa wychowywania dzieci w szkole wolnej od politycznych nacisków.

Każdy jest odpowiedzialny w S U M I E N I U za swój udział w wyborach organizowanych 17 czerwca 84 przez PRON.

POPIERAC ZŁA I KŁANSTWA NIE WOLNO !

AKTUALNE WYTYCZNE PROPAGANDY PZPR

D i e z a c c e w y t y c z n e p r o p a g a n d y p a r t y j n e j / na podstawie lektury poufnej instrukcji Wydziału Propagandy KC PZPR/

Lączący sformułowania "Solidarność - kryzys - strajki", by stały się skojarzeniem. Bagatelizować, odrzucić działalność prowadzoną przez podziemne i jej skutki. Zdecydowanie lekceważyć demonstracje.

Spadkowi przedsięwzięcia w ubiegłych latach obejmują "S", zwłaszcza brakiem mieszkańców, żywności i towarów rynkowych. Ryki zwierząt wynikające tylko w konsekwencji błędów, m.in. nadmiernych sądów ekonomicznych jako jednej z przyczyn kryzysu.

Ponując wszystkie momenty pozytywnych działań "S" /np. robotnicy fabryka - wszyscy byli zgłoszeni przez zakładowe organizacje PZPR/ znacznie wcześniej. Ponając błędy popełnione przez partię. Ponując sformułowania o kierowniczej roli partii w kontekście powojennego dorobku.

Kategorycznie omijać sprawy sądowe /nawet zakończone skazaniem/ byłych działaczy partii i administracji, zwłaszcza terenowej. Średni aparat musi mieć poczucie bezpieczeństwa.

Wielkie wydarzenia z ubiegłych lat typu Rydgeschosse okrąglac w sposób ostentacyjny, np. "rewolucja Rulewskiego", "napad na posterunek w Otwocku - napad popierany przez "S", strajk w szkole pożarniczej - "wywołany" itp.

Sugerować możliwość interwencji, której o mało nie wywołała "S".

Unikać przypominania ilości ofiarów "S". Winą za "miewinnie poległych obejmą "S". Mówić o tym tylko wtedy, gdy zajdzie konieczność.

POSTAWY - POSTAWY - POSTAWY

S o b i e z y n dnia 28 lutego zorganizowano szkolenie ideologiczne dla całkowitych nauczycieli. Nieprzewidzianym punktem programu było wystąpienie jednej z nauczycieli p. Bielsalskiej, która krótko naświetliła historię PRD a zwłaszcza czasy stalinowskie i bezprawie tego okresu. Podejmowała je do czasów dzisiejszych. Przypominała o uwolnieniu jednego z nauczycieli w Szpitalu Rolniczych w Sobieszynie. Zarządzała wyjaśnienia, jakich przestępstw dopuścił się ten kolega, bo dotychczas nikt tego nie wyjaśnił i sprawę wyrywczenia go jest otoczona tajemnicą. Powiedziała, że działania władz powinny zmierzać do uspokojenia nastrojów społecznych, nie na odwrót. Na spotkaniu tym była jedyna osobą, która za swoje wystąpienie otrzymała brava.

G a r w o l i n: 12 marca władze zorganizowały szkolenie ideologiczne dla uczniów i nauczycieli Liceum Ekonomicznego i LO w Garwolinie. Po zakończeniu szkolenia w LE młodzież odpisywała "Rete" a w LO także na konieczenia spontanicznie młodzież odpisywała "My chemy Boga". Szkolący jedni "maleali się" i powstały w czasie śpiewu. W pozycji siedzącej pozostał tylko dyrektor LO.

PANĘCI OFIAR KATYNIA - GŁOS ŚWIADKA -

W wojsku służyłem w Równem w 21 pułku ułanów, to jest dokładnie 306 km od stacji kolejowej w mojej wsi. We wrześniu 39 roku znalazłem się w Sarnach w koszach jako kapral rezerwy. Mieściłem 32 lata. Byłem w 1 plutonie 4 kompanii rezerwowej, której dowódcą był kapitan Markiewicz. Obsadziliśmy bunkry nad rzeką Skuczą nad sowiecką granicą. Gdzieś 15 września załadowano nas na wagon kolejki wąskotorowej i skierowano na obronę Iwowa. Ale na stacji Niemowice 17 września z powrotem cofnięto nas do bunkrów nad Skuczą. W bunkrach już ktoś był bo był trochę uszkodzone, pomykane wentylatory. Switły zobaczyliśmy jakichś żołnierzy rosnących w tytakach. Niektórzy myśleli, że to Niemcy. Za czasów strzelan. Ale zobaczyliśmy, że mają inne mundury. To byli sowieci. Bunkry były z betonu grubego na 1 metr, każdy z ciemnym, wyraźną granitów, kuchnią, łazienką, mięszałnami. Nad niemię wysztawiali tylko kopły. Bunkry ze sobą połączone były podziemną kolejką. Byłem w bunkrze nr 7. Za Skuczą był jeszcze polski folwark Barducha - a do granicy sowieckiej od nas ze 30 km. Broniliśmy się cały dzień i noc. Na drugi dzień 19 września brakowało nam amunicji. Rosyj podnieśli się i zatkali nam wentylatory. Nie wiedzieliśmy, co robić. Przez drzwi wekali, żebyśmy się poddali, to żałoba oficerska - darczą nam życie. Jak się nie poddamy, to wysadzą bunkier w powietrze. Wysadzili już bunkier nr 1. Dowódca wyciągnął visa i chciał się zastrzelić. Podskoczyłem do niego i wyrwał mu broń - może uda się przetrwać.

Otworsyliśmy celujące drzwi, "ruki w górę" i wyszliśmy - a tu cała dolina obstawiona cekaemami, rosycy wcielieli ustawiają nas, chcą wybić co do nogi. Ale na koniu przypadkiem jakiś oficer, kabura u pasa mu dynda, i krzyknął "nie strzelaj, komendiry wybijają, robotników weźmion". Wtedy wszyscy sowieci wokoję: "dawaj komendiriów, oficerów, pułkowników". Ale my naszyliśmy wcześniej po śrywaliśmy i nikt się nie zglossił. Wtedy wyciągnęli staranego strzelca Leszka /sanitariusza/ z powiatu janowskiego i z brauniem przy głowie - "pokaż komandirów". I ten szedł i pokazywał: podporucznika, dwóch plutonowych, i nas - trzech kaprali. Wtedy jeden z naszych żołnierzy, który uniknął po rusku, pokazał na mnie i mówi "to robotnik, rezerwa, tri niedziela kak piassok". Popatrzyli mi na ręce, a tu odcisnął jak te roboty w palu. Kasali wstapić. A tamtej pięciu od razu podessili i z tyłu strzelali w głowę. Nam kasali wykopać dół i pochowaliśmy ich na tej dolinie nad Skuczą przy bunkrach, których zaraz wysadzili w powietrze. Do Skuczy wgnali porucznika Maciąga spod Kraśnika i tam strzała w plecy go zabili. Zabili też plutonowego, był trębaczem, trzymał w ręku trąbkę. Pognali nas kolejno innych bunkrów, a tam prawie wszyscy wybieli leżeli pod tymi bunkrami. Pierwszy wysadzili w powietrze, paru żołnierzy spaliło się w nim. Kolejnego ledzą popałosy Tomaszik z Kotycem, koko Leblin, kucharsz. Nie widać na oczy. Resztę nas zabrali, kasali zabracie ze sobą rannych. Waśniśliwy we dwóch z gajowym Henrykiem Wróńskim z Mętową Tomaszka pod ramiona i prawa - wysadzili go. Tych, których nie miał kto niedać, zostawiili na ziemi. Niedaleko od naszych pojedyncze strzały. Dobili ich. Bunkry wysadzili w powietrze. Jak wyszliśmy z bunkrów od razu zabrali nam broń i podaliśmy się między sobą. Do kiedy z nich miał co innego: brauni, karabiny, pistolety albo tylko granaty. A nasza broń była dobrą, nową. Podzielili się naszą bielizną zapasową "ty masz chustę, ty koszule, ty paszek". Podzielili nam płaszczes. Z kołnierzy zrywali nam "marki śmierci". To były ewidentne jonowania: katolik i numer evidencyjny. Rwał mi ta "metrejska śmierć", wrzeszczał "jep twoju mać". Wywał mi kajętce do nabozostwa i podeptał. I tak kaďemu. Poobcinali nam noże i wszystkie guziki, "ruki w górę", a tu spodnie na kolana - i tak nas pęsili. To była mordega 166. A to ich wojsko brudne, poudbrane jak popadnie, zapachnięte.

Gonili nas coś za dwa, może trzy dni do Sarn, a tam palą się nasze koszary. Kiedy wracali ruskie samochody, które wiele żołnierzy ruskich na front, zabrali nas po 20-tu na samochód. Fiach, samochody grzązły, trzeba było klody drzewa kłaść pod koła, pchać, żeby przejechać. Wiele nas tymi samochodami, ale robią odpoczynek, wody trzeba w samochodach zmieniać, a tu kołchoz. Pędzą baby z kołchozu "posmatrza Polackiem". Do niejeli zabrali nas chyba we wtorek, a w niedzielę myśleli się ogolili, trochę wyczyszcziliśmy, tośmy jakieś wyglądały. Ukrani jednakowo w mundury. A ich wojsko brudne, nieogolone, każdy ubrany inaczej, różne szynele. Przyglądały się nam, śmieją - a tu dzwonek, koniec przerwy i baby pedem do pracy. A ich kołchoz - chatki kryte darnią, kawałkami blachy, prostego.

Tak dojechaliśmy do stacji Oleśnik, pierwszej stacji kolejowej; po stronie rouskich. Tu było już duży wojska polskiego. Załadowali nas ciernie do towarowych wagonów i tak dojechaliśmy do Kozielska. Akurat w miejscowości był jakiś jarmark. Idziemy od stacji, starszy ludzie w czapach baranich wleciały na wierszec, gra jeden na harmonii, śmieją się z nas. Mówią, że u nich "tak charażec", taniec i śpiewają.

Kozielsk, to był klasztor zakonnic, mniszek. Wielki, piękny klasztor, szrujnowany. Krzyż obcięty, a na kikut nasedzony stary kościół. Ołtarz obrany. Obrazy święte zamalowane, a na nich namalowani górnicy z klofami. W kościoła już przed nami zrobiło się dno kultury. Zamiast ołtarza - ekran. Te wszystkie rury zrobiły już po 20-tym roku, po wojnie polsko-bolszewickiej.

Były nas chyba z 11 tysięcy i jedna mała studnia, w której zaraz zabrakło wody. Przez 6 tygodni nie mialem czym się ogrąć. My, żołnierze, spaliśmy w po-kojach w pakacu. Oficerowie spali w obrach. Musieli najpierw gąbę powysiąć, a że nie mieli widelca, to wynosili na kijach. Tam były owocarnie. Sowiec mówił "te panie leśnicy, oddychajcie, tampie rabotajut. A my robotnikli tiepier oddychajem". Były tu i kobiety - żony oficerów. Ileśnicy na posadzkach, zwijaliśmy się w kulę jak koty, żeby było cieplej. Spaliśmy we wszystkim ubraniu. Ale boli i spędzani nago, żołnierze obdarci z ubrania. Za budynkami wykopany był długi szuk rów jako ustęp. Dalej druty elektryczkowane, wiele strażników i psów. Na dole był kotchos, krowy, sady zdziczałe, ugory, pordziewie masyne. Oficerowie i jacyś chłopi rusecy uwieńczeni snosili z lasu kłody na jakiek budownie. W tym kotchozie ludzie jesienią widziani kopali kartofle. Jeść nam dawali gotowany z lupinami kartofle, cierwów fuskany gotowany, ale tak, że smakżeły jak niedogotowany i w ustępie pełno było całych ziaren niestrawionych. Palili się drzewi, płomy, gotowaliśmy wodę. Wszyscy były straszne. "Chłopaki nie dają się" - prychodzili doktorzy polscy oficerowie - "biją wszyscy". Obok rozołe duzo lip, rwałyśmy suche kwiaty i parzyliśmy. Czasami dawano nam sucha, skągle ryby nasolone. Chleb nie do jedzenia, suche, sprasowane trociny. W beczkach w głowniach był olej skonecznikowy, po którym człowiek robi się źółty. Raz na daciej kochedniak w kolpaku z dreskiem i nausznikami na nosie czterechnogi zeprzężonym w sive szkapinkę w dremiannej beczce przywoził wodę. Rzucałyśmy się zapagniani tłuszcem, aż on wyciągnął pistolet i strzelał, k.t., był porządek. Czasami pokazywane nam sowieckie filmy propagandowe. Przez jakiś czas pytano się o mnie, o tego kaprala, który nie był rozstrzelany nad Słuczą. Ale nikt mnie nie wiedział. Osobno było 1,5 tysiąca policjantów polskich, wszystkich potem wyrzucono.

W listopadzie podzielono nas na dwie grupy: na żołnierzy zna Boga po jednej i drugiej stronie. Tych z ich strony mieli wypuścić do domu, a nas mieli wyprowadzić z Niemiec. Niemcy sowieci mieli oddać żołnierzy naszych terenów zabranych przez sowieci, a sowieci Niemcom z ich terenów. Ja byłem z Lubelskiego i mieliem trafić do Niemiec. Były nas 3 tysiące.

Zakładano nas w pociąg i przez Kijów ruszyliśmy. W Kijowie po raz pierwszy dostrzyliśmy obiad od rouskiego Czerwonego Krzyża: po 2 sucha ryby i banchenu chleba. "Zelazna porcja, nie nadaj" mówili, "dopiero po niemieckiej stronie". Ze oni nas nie giedzili, z całym chlebem przejechaliśmy granicę przejechaliśmy Bug.oko Lublina wielu z pociągu uciekło. Mnisi się nie udano, trafiłem do niemieckiego lagru. Sporo Ślązaków podpisało listę volksdeutschów. Z naszego jedynego zresztą transportu 3 tysięcy żołnierzy na skutek Boga Ma-rodzienia zostało nas niewielu ponad 300-tu /głównie z Lubelskiego/, którzy nie chcieli podpisać listy. Reszta poszła do Wehrmachtu. Ja uciekłem z obozu pod Łęgiem, ale male skapane i wrzedzono do obosu karnego. Potem wywieziono do pracy nad granicą ze Szwajcarią. Tu uciekłem w nocny z 2/3 maja 1943 roku do Szwajcarii. miejscowości Gomatynggen. Uciekłem razem z Józefem Roszczekiem z lubelskiego, który był ze mną w Kozielsku. W obozie internowanych w Szwajcarii i w obosie niemieckim czytalem w gazetach listy oficerów, których znaleziono z Kozielska, a których rozstrzelano w Katyniu. Wróciłem do kraju zaraz po wojnie. Przez skągle esas nikomu nie opowiadałem - żalem się. Teraz jestem stary, już mi wszystko jedno. Niech ludzie wiedzą.

/Opisał: Jan Antoni/

**Lask pmeizwania Izmarlychustania
- żywy redakcja -**

JAK WŁADZA MOŻE UKARAĆ NAUCZYCIELA ?

Władze partyjno-administracyjne PRL po protestacyjnym zachowaniu młodzieży a nawet dzieci wobec prób malediction Narodu w ostatnich latach, wpadły w popłoch, że utraciły "rząd dusz" nad młodym pokoleniem. Postanowiono zrobić "czytkę" wśród nauczycieli, i tych zbyt samodzielnie myślących, posiadających autorytet w społeczeństwie odsunąć od pracy z młodzieżą. Nie ważne, że dziesiątki tysięcy nauczycieli brak, przecież młodość nie po to chodzi do szkoły aby była mądrzejasa i bardziej wykształcona ! Powinna się nauczyć dlepszego postrzeżenia wobec władzy i bezsensownego wykonywania poleceń, a do tego nie potrzeba dobrych nauczycieli. Sami nauczyciele zaś powinni być przygotowani na stosowanie wobec nich różnych form represji, a w związku z tym warto zapoznać się z odpowiednimi przepisami.

I. K a r y s z a m a d n i c z e

Zasadnicze przepisy odnoszące "dycyplinarki" zawarte są w Karcie Nauczyciela /Dz.U. nr 3/82 r./ oraz w Rzeporządzieniu Rady Ministrów z 19.08. 82 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli /Dz.U. nr 26/82 poz. 193/. Ostatnio o zwolnianiu nauczyciela mianowanego z pracy może zdecydować wojewoda, co niestety w praktyce ma coraz częściej miejsce. Odbija się to na podstawie Ustawy z dn. 21.VII. 1983 r. "o szczególnej regulacji prawnej w okresie przewidywania kryzysu społeczno-ekonomicznego oraz zmianie niektórych ustaw" /Dz.U. nr 39/. Polecam zainteresowanym wymienione aktu prawa do granstownego przebadowania. Może się to okazać przydatne.

Odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają nauczyciele mianowani, którzy dopuścili się: 1/ uchybienia godności zawodu nauczyciela, 2/ obowiązkiem realnej realizacji podstawowych funkcji szkoły: dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, 3/ obowiązkowi dążenia do pełni rozwoju osobowości ucznia,

4/ obowiązkowi dążenia do pełni rozwoju osobowości własnej, 5/ obowiązkowi kształcenia i wychowywania młodzieży w umiłowaniu Ojczyzny, 6/ obowiązkowi wychowania młodzieży w poszanowaniu konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej jako państwa socjalistycznego, 7-11 obowiązkowi kształcenia i wychowania młodzieży w duchu humanizmu, tolerancji, sprawiedliwości społecznej, wolności sumienia, szacunku dla pracy, 12-14 obowiązkowi dbania o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju, przyjaźni między narodami.

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczyciela mianowanego obejmuje czyny popekowane w służbie nauczycielskiej, jak i poza skutką. Rozwiążanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym po pojęciu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej.

Praktycznie, każdy przejaw niezależności w procesie nauczania i wychowania można zakwalifikować do jednego z wymienionych zarzutów, gdy przepisy są "gumowe" i bardzo przydatne do celów "walki klasowej" w szkołach.

Postępowanie dyscyplinarne wszczęta i prowadzi komisja dyscyplinarna na wniosek rzecznika wyznaczanego przez Kuratora Oświaty i Wychowania lub przez odpowiedniego ministra /dla szkół resortowych/.

Rzecznik dyscyplinarny przed złożeniem wniosku prowadzi postępowanie wyjaśniające na siedzenie kuratura /przesiąkuje świadców, zbiera dokumenty, przyjmuje wyjaśnienia obwinionego nauczyciela/. Obwiniony może w tym czasie ustanowić swoje obronę /może to być tylko czynny lub emerytowany nauczyciel albo pracownik администраcji państwej/. W zależności od wyników postępowania wyjaśniającego rzecznik składa wniosek /w dwóch egzemplarzach/ o wszczęcie "dycyplinarki" przez komisję lub umiera postępowanie. W ciągu 7 dni od złożenia wniosku przez rzecznika skład orzekającej komisji na posiedzeniu rozpatruje ten wniosek i wszczęta postępowanie albo zwraca sprawę rzecznikowi do uzupełnienia.

Obwiniony może składać wnioski dowodowe i zapoznać się z dokumentem, który składa obwiniony w terminie 7 dni od daty doręczenia obwinionemu postępowania o wszczęciu "dycyplinarki" ale przy dowodach istotnych, komisja powinna przyjąć taki wniosek również na rozprawie. Zaktami są prawy obwiniony może się zapoznać w terminie do 3 dni przed rozpoczęciem rozprawy.

Komisja dyscyplinarna orzeka po przeprowadzeniu rozmowy, która dla

nauczyciel jest jawną. Inne osoby mogą być obecne, ale na zasadzie aktuatu orzeczącego.

W czasie rozprawy obwiniony /i jego obrońca/ ma prawo składać wyjaśnienia, zadawać pytania świadkom. Przed wydaniem orzeczenia komisja wykłada rzesznika ewent. obwinionego i jego obrońcę.

Komisja może orzec kary dyscyplinarne:

- 1/ uszczęscie z ostrzeżeniem,
- 2/ uszczęscie z przedłożeniem do innej eszeli,
- 3/ zwolnienie z pracy / równeważne z zakazem pracy / do dnia 1 stycznia kolejnego do pracy w zawodzie podlegającym w przeszłości tym samym lat o 6 miesiącach,
- 4/ wykluczenie z zawodu nauczycielskiego /w tym dla czasu minimum 1/.

Pierwsze dwie kary dają się obligacyjnie natychmiast po wydaniu aktuatu i są takie, jeśli obwiniony nie był w tym sprawie winny ani winowajcą dyscyplinarnie. Ukananie winowajczości winny obwinionego od wykroczenia /komisji i Dyrekcji/ jest jedynie formalnym aktuatem /w tym przypadku nie ma znaczenia, że obwiniony jest ostatępco, istnieje bowiem na ukananie winy od wykroczenia zawsze możliwość, iż obwiniony jest winowajczo. Uprawnionego do jej użycia jest Minister Edukacji i Wyk. /lub odpowiedni resortowy/. Również ukanianie winy nie ma znaczenia, że obwiniony nie może być winnikiem powskiej niż po 6 miesiącach od wydania orzeczenia.

Impakter OIV może zanieść nauczyciela w poźniejszym obowiązkowo jeśli przeciwnie niż wyżelego do dochodzenie lub skrócone wniosek o wszczęcie "dyscyplinacji". Kawieszenie nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy chyba, że w tym czasie rzesznik prowadzi jeszcze postępowanie wyjaśniające. Od dnia 1 stycznia wydanej przez inspektora można obuwać się w cięgu 14 dni do końca kadencji Dyrekcji OIV. i Wyk.

Dowodem tegoż jest ogólnie obowiązująca w postępowaniu dyscyplinarnym zasada aby jednoznacznie ustalić czy nauczyciel naruszył jedno z dwóch lub jedan z wymienionych przepisów obowiązkowych. Brak możliwości takiego ustalenia uniemożliwi wyciąganie konsekwencji dyscyplinarnych.

III. Inne kary

W oparciu o art. 75 ust. 2 Karty nauczyciel niesałodzieli się sposobu satrudnienia, może być ukarany na skróceniu postępowania zarządki i dyscyplinny pracy /art. 108/ i 13 Kodeksu Prawy/. Mogą to być kara ciągła i lub ujemna i za nieprzestrzeganie: - ustalonego porządku i dyscypliny pracy, - regulaminu pracy, - przepisów khp. Może być też zastosowana kara pieniężna z tytułu wydanej zatrudnienia ugodzenie za jednorazowe przewinienie, - za nieprzestrzeganie - przepisów khp., - przepisów przecipożarowych, - ograniczenie pracy bez uprawnienia, - stawianie się do pracy w stanie nietrzeźwości lub spożywanie alkoholu w czasie pracy.

Tacy postępowaniem wyniesiona kierownik zakładu pracy po wykroczeniu w związku z karną prawnika /na piśmie, którego wpis skierowany jest akt postępowania prawniku/.

Tacy postępowaniem wyniesiona po rokowania zgodnego z karną lub wszczęciu na wniosek kierownika zakładu lub rady zarządzającej.

Nauczyciel nie może być karny, kara po postępowaniu i kaza dyscyplinarną jest ten sam wynik.

III. Kolegia

Nauczyciel może być zatrzymany i ukarany przez kolegium d/s Wyk. i pracy Mieszkańskie Miasta w związku z winyktwo jedli tak się spodoba w takim przypadku należy pamiętać, że dotyczy trzeba uzkanie: - do 3 dni pracy trybie przyspieszonym, - do 14 dni wg kodeksu lub w innym - jedli przepisy nie określają innych kary, - za nieprzestrzeganie przepisów kolegium nadan możliwości skorzystania z postępowania konkursowego podlegającego protokołowi. Decyzje należy umówić się z kolegium pracy Województwa /poprzez kolegium i instancję/ a na orzeczeniu

- 48 -

Legium d/a Wykroczeń przy Wojewódzkiej do Komisji Orzeszowej d/a Wykroczeń przy Wojewódzkie. Koniecznie zachować odpisy wysyłanych pism z potwierdzeniem o nich "złożeniu /pierwsza kancelarii, odcinku nadania listu poletnego/. Z natury wszystkie te ostatnie wyniesione instytucje skutka do represjonowania celów /szczególnie z powodu "nieprawomyslnych przekonań"/ a nie do jego obrony, lecz istnieje obowiązek, aby na piśmie zachować dla potomnych dokumenty i ramiona prawa przez obecne władze, obowiązek pisania protestów i zaskarżenia "niestruszonych orzeszeń, obowiązek o d w a g i, która definiuje się jako "w i e r n o ś c i o b r u p o m i e p r z e c i w n o ś c i".

Dwuga: 1/ sprawy wynikające ze stosunku pracy należy skierować do Terenowej Komisji edukacyjnej d/a Pracy
2/ sprawy finansowe do Terenowej Komisji Rozjemskiej d/a Pracy

Pracy. — Z LITERATURY NIEZALEŻNEJ

Z. Bartnicki, Kryzys gospodarki w PRL, "Kultura" nr 11/85 /redakcja: Księgarnia Raszka 1983

nauka: poprzedni zmniejszyły o niespełnianie osiągnięć, skarżą się niespełnianie dla wdrożenia istniejącej podatki /w konsekwencji części aparatu produkcyjnego ulega unierachomieniu, a zatem wzrasta bezrobocie/.
"Inaczej jest w Polsce ... nastąpił gwałtowny spadek produkcji przy istniejącym, ogromnym i niespokojnym poparcie ... Kryzys tkwi w tym, że małe poprawy produkcja n i e z o s t a j e w y t w o r z o n a, podat nie pojawia się na rynku... Kryzys w gospodarce socjalistycznej... w swojej kryzowej postaci w PRL jest kryzysem podatów i ma swoje źródła w sferze produkcji ... jest to kryzys systemowy ... imminentny..." /s. 3/.

Autor wskazuje na przyczyny tego zjawiska: "Gospodarka PRL ... pracuje z niską efektywnością, co ... przy bardzo wysokich nakładach osiąga stosunkowo niskie efekty produkcyjne..." /s. 4/. "Przyczyną niespełnienia celów jest nadmierna alokacja czynników produkcji, wynikająca z dyrektyw planu centralnego. Plan centralny stawia przed gospodarką faktyczne cele - stąd nazywamy nadmierną strukturą produkcji. Plan centralny wybiera faktyczne metody produkcji - stąd nazywamy wysokie koszty produkcji. Plan centralny nie umie przesiąkać sygnałów od sektora do produkcji - stąd nazywamy marnotrawstwo nietrafionych wyrobów z jednej strony i ogromne braki z drugiej..." /s. 5/.

W typowym kryzysie mamy do czynienia ze zjawiskiem typowym - to kryzys gospodarki działa selektywnie, a gospodarka wychodzi z tego wzmożoną. Ale selektywna kryzysowa, której została poddana polska gospodarka prowadzi do zwiększenia i utrwalenia tych wszystkich dysproporcji, które właśnie doprowadziły do kryzysu. W wyniku tej selekcji gospodarka polska była w 1983 /i jest także w 1985 r./ bardziej materiałowo- kapitałowo- i energochłonna niż była w 1978 r., a wydajność pracy jest niższa niż była przed okresem laty" /s. 7/.

Próbę wyjścia z kryzysu została podjęta jako tzw. reforma gospodarki. I co z tego wynikło? "Reforma obyczajała zniesienie systemu przysziałku surowców, materiałów a docelowo także środków dowizowych... W przypadku większości surowców nie dopuszczono do tego, nie tylko utrzymując centralne rozdzielenie, ale dodatkowo wprowadzając przynajmniej podstępnie nowe utworzone centralne magazynowanie, co jeszcze bardziej oddalało odbiorcę od dostawcy ... Kliniczny przykładem gwakoczącej zasad reformy jest sprawa środków dowizowych"

"... zielne i samofinansujące się przedsiębiorstwa mają same decydować, jaka część systemu przynależącej na investycje oraz na co naciągną kredyty inwestycyjne. W rzeczywistości jest inaczej... Ograniczone myśle przedsiębiorstwa drakonijskim przepisami podatkami, następnie wprowadzono obowiązkowy udział investycji w myślach, boję się, na szkodę rynek pojedzie na placu... nakazano bankom stosowanie określonych limitów i preferencji w udzielaniu kredytów inwestycyjnych, co jest jawne niespełnione z zasadami reformy" /s. 10/.

"Dotkliwa kłoska ponosi reforma w dziedzinie cen. Uniwersalnienie przedsiębiorstw od dyrektyw planu centralnego w zakresie programu i metod produkcji wymaga następującego dylatyty i limitów innymi sygnałami i bedziemy, aby przedsiębiorstwa wiedziały, co i jak produkować oraz były do produkcji dopinguowane... Reforma przewidywała więc wprowadzenie systemu cen wolnych, a zatem ustalonych przez producentów, ale w nawiązaniu do sytuacji na rynku... Ta sytuacja rynkowa to konkurencja między producentami. Nietaty, gospodarka polska jest wówczas zmienopoliowana i uzupełnienie reformy w dziedzinie odmienopoliowania

nia przeszły nie zostały nawet zapoczątkowane". "Władze zarządzają na to w sposób typowo administracyjny: ograniczyły prawo przedsiębiorstw do ustalenia eon tzw. usownych, wprowadzając w to miejsce ceny regulowane... /s. 12/. "Reforma nie rozwijała, ani nawet nie naszkicowała, żadnego społecznego rozwiązania w dziedzinie płac..." /s. 13/. "... Zawiodła również w zakresie polityki zatrudnienia... Postanowiono ostatnio wprowadzić trwałą negocjację, mianowicie przymusowe pośrednictwo pracy urzędów zatrudnienia. Jest to niespotykana nawet w okresie stalinizmu reglamentacja rynku pracy, stanowiąca ograniczenie jednej z podstawowych wolności - wolności wyboru zajęcia..." /s. 14/. "Zarządzenie o przymusowym pośrednictwie pracy stanowi również zamach na resztki samodzielności przedsiębiorstw, zapowiadanej przez reformę... Jeden z debilnych burokratów z Ministerstwa Pracy i Pracy tak publicznie powiedział: Nie możemy dopuścić do tego, żeby ludzie szli do pracy tam, gdzie są wyższe płace, muszą być tam, gdzie są bardziej potrzebni..." /s. 15/.

"Reforma miała doprowadzić do wzrostu gospodarki... do zmniejszenia kosztów, zwłaszcza materiałowych... Przedsiębiorstwo niegospodarne nie będzie się rozwijać, a nawet może zbankrutować! Jednak socjalistyczne przedsiębiorstwa obeszły ten przynus ekonomiczny: wysokie koszty niegospodarności zaczęły przenosić na odbiorców, podwyższając odpowiednio ceny..." /s. 15/.

Jak zachowuje się "ludowa" władza? "Jaworski, który do niedawna uroczyście ogłaszał, że od reformy nie ma odwrotu, przestał się na ten temat wypowiedzieć /s. 16/. Pozostaje nam nadal względem towarzów, dla wielu Polaków jest to upragnione minimum, lepsze od żamania kózki w kolejach. "... Ale reglamentacja towarów prowadzi do bardzo negatywnych następstw; gwałte preferencje ludności, wymusza popły do wysokości przydzieku, ogranicza wartość i obszar działania pieniądza jako środka wymiany... wynika wielkiego aparatu administracyjno-kontrolnego. Według informacji ministra handlu z lutego tego roku, przy systemie reglamentacji pracuje stale 250 tysięcy ludzi!!! Reglamentacja jest sprzeczna z elementarnymi założeniami reformy..." /s. 19/.

Powyższa analiza sytuacji gospodarczej w PRL wskazuje, że głównym celem polityki rządowej jest utrzymanie systemu i utrzymanie władzy... Kryzysu gospodarczego w PRL nie można wyselewać ze sfery politycznej i społecznej... Dlatego też niektórzy tak to formułują: nie ma w Polsce problemu gospodarczego, kryzysu, jest problem przezwyciężenia systemu..." /s. 20/.

Na koniec jeszcze o znaczeniu naszego kryzysu w wymiarze politycznym: "Głębski kryzys w PRL oznacza bankructwo zarówno socjalistycznego systemu jak i metod centralnego planowania... PRL okazała się najgłabszym egipskim w historii państwa socjalistycznych i dlatego katastrofa gospodarcza nastąpiła najwcześniej" /s. 57/.

KRONIKA III-84 BLISKO, CORAZ BLIŻEJ

Od grudnia trwa w Miechowem k. Garwolina obrona krzyży w szkole. Młodzież Szkoły Rolniczej z determinacją przygotowania Episkopatu z błogosławieństwem Papieża żąda powrotu krzyży do klas szkolnych. Władze zamknęły szkołę.

27 III bp siedlecki J. Masur podjął post, posilając się jedynie chlebem i wodą, na znak solidarności z młodzieżą broniącą krzyży.

7 III Lech Wałęsa ogłosił pierwszy z zapowiedzianych dokumentów na temat sposobów wyjścia z kryzysu społeczeństwo-gospodarczego w Polsce.

Aresztowanie Marka Nowakowskiego, pisarza, autora m.in. Raportu o stanie wojennym - protestując wszystco pisarze wolnego świata.

19 III Lech Wałęsa wydał oświadczenie, domagając się zwolnienia więźniów.

mów politycznych w tym m.in. Walentynowics i Marka Nowakowskiego oraz gospoda młodzieży do symboli religii szkółach.

Parafianie Ursusa po kilku dniach głodówki /9 osób/ ustąpili wobec decyzji kard. Glempa o przeniesieniu ks. Nowaka z Ursusa do wiejskiej parafii.

Lech Wałęsa został odznaczony godnością członka Konfraterni OO Matki na Jasnej Górze "za zasługi dla Kościoła". Podobne odznaczenie w ostatnich latach otrzymali kard. Glemp, Macharski, Król i ks. Jankowski.

Na połogu marca w Chełmie, Swidniku i Lublinie miały miejsce kolejne rewizje. Następki nowe aresztowania m.in. doc. dr Stanisław Kołkowski.

22 III grupa SB wtargnęła do piwnic Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dwa podobne wypadki miały miejsce w historii tej uczelni - pierwszy w czasach hitlerowskich, drugi w czasach k.

SB żądała się lotową rezygnacji Solidarności w Świdniku - a K. Małysz Solidarności Świdnika, Komisja Redakcyjna WSK i redakcja "Grotu" Świdnika nadal.

HYDE PARK

DORÓDEK BEZ OSRÓDEK

KRÓLEWSKI ARKADY REPREH w GŁÓWCIĘ -

Wszelki gorliwych nauczycieli w Lublinie obiegły się mówiąc, że:
 1. Kazimierz Maśurkiewicz - nauczyciel działa kadr i spraw socj. KDNW, dwudziestolatek współpracownik SB, kierownik woj. inspekcji szkolnej, ochoczenie zmierzające do osiągnięcia celu jest u jednego z najbardziej wartościowych nauczycieli.

2. Maria Pukulkiewicz - starszy wizytator, pełnomocnik KOIV wojewódzkiej sprawach sądowych i dyscyplinarnych. Wyjątkowe perfidie i cynizm zachowuje się wobec nauczycieli.
 3. Gustaw Szermat - inspektor szkolny, aferzysta finansowy /defraudant miasta Lubelskiego, sprzedanego w Jagiełkowicach/. Jest nietką SB w szkołach lubelskich. Raporty statami nauczycielstwini.

/G.A.N./

Zwąztek zawodowy w LO im. Staszica w Lublinie: W dniu 19 lutego ZNP zorganizował chęćinkę dla dzieci oszczeków zwierząt - imprezę zapowiedziąc odprowadzenie egzekucji. Zgromadziło się dwieście dzieci /sekretarza TOP i prezesa ZNP/. Okolicznościowe paczki chęciowe innym dzieciom zwierzątowym rodzane poczanie z myślą i herbata "sesjalna".

P. Wójtak dyr. Szkoły Podst. organizuje wieczory przy zaparowanej chęci dość, że wpływ cywilizacji wschodniej na terenach Polski mają "głębokie korzenie".

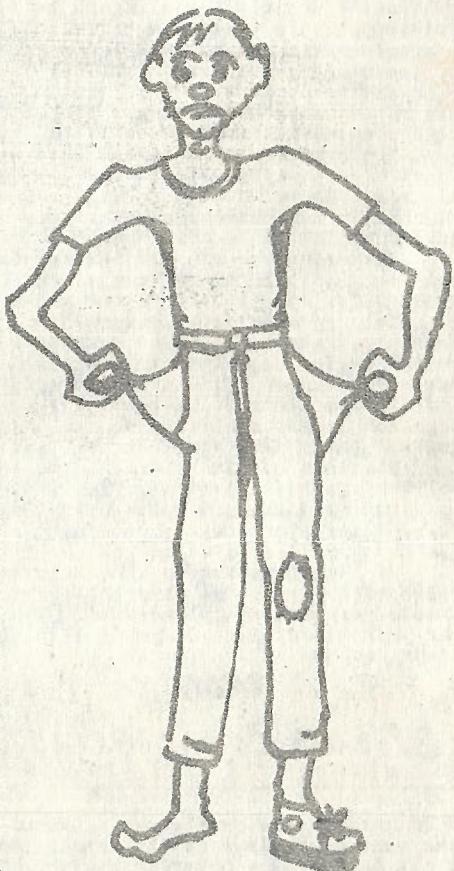
Ria. Paxton ojwiadzały swojego czasu, że do 1985 oddzielni w szkołach średnich dla plw /chodzi o reformę edukacyjną/. Daliż ujawniły się jego intencje: zatrudnić /dobrych nauczycieli/ oddziela i usunąć ze szkoły.

- O upbieraach -

Górnik /z Rzeszowa/ pyta nauczyciela /szkoły/ - To jak, idzie pan głosowanie? - Nie wie pan ... ja jeszcze nie wiem ... a pan? - Współdzieruję panu. Ja już wiem i to nie od dzisiaj.

Solidarność Nauczycielska
Redagują: II seniorzy nauczycielscy.
Cena 20 zł.

REFORMA 84:

Ludowe pojęcie nienawiści: nie ma swięta before a budget.

Pan Tadeusz Balandyk - nauczyciel pa. Niemiec w Liceum im. Staszica stawia osoby dobre i b. dobre ujemni kto- rzy wstępili do ZNP. Kto nie podpisze deklaracji strzymuje niedostateczny. Jako typu przypomina się hukto lat pięćdziesiątych: "Nie matura lecen skąd anioła, osyni z ciebie oficer!"

Wysłaty: Jedna 4,25
Zeszyt 1,4

100 0,8
Sheat 0,44